

ŠTATÚT

kontrolnej komisie zriadenej v súvislosti s mimoriadnou udalosťou v ÚVV a ÚVTOS Prešov

ČLÁNOK I.

Úvodné ustanovenia

1. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo spravodlivosti“) ako ústredný orgán štátnej správy pre väzenstvo, zriaďuje v súlade s § 5 ods. 4 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov Kontrolnú komisiu (ďalej len „Komisia“) v súvislosti s mimoriadnou udalosťou v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Prešov (ďalej len „ÚVV a ÚVTOS Prešov“) z dňa 29. 12. 2020 spočívajúcou v úmrtí obvineného gen. Mgr. Milana Lučanského, ako aj s udalosťami jej predchádzajúcimi týkajúcimi sa osoby obvineného gen. Mgr. Milana Lučanského (ďalej spolu aj „Udalosti“).
2. Komisia sa zriaďuje v záujme získania a vyhodnotenia informácií o Udalostiach, a zároveň v záujme preverenia dodržania všetkých zákonných požiadaviek na postup a plnenie si povinností príslušníkmi Zboru väzenskej a justičnej stráže ÚVV a ÚVTOS Prešov a ďalšími zainteresovanými osobami.
3. Zriadenie Komisie sleduje zároveň cieľ prispieť k transparentnému vyhodnoteniu opísanej mimoriadnej udalosti a poskytnúť aj občianskej spoločnosti primerané informácie v záujme udržania a posilnenia dôvery občanov v právny štát a zákonné zaobchádzanie s osobami obmedzenými na slobode v súlade s garanciami zachovania ich ľudských práv a slobôd.

ČLÁNOK II.

Pôsobnosť Komisie

Komisia v rámci svojej pôsobnosti:

- a) získava a vyhodnocuje informácie týkajúce sa výkonu väzby obvineného gen. Mgr. Milana Lučanského v príslušných ústavoch na výkon väzby a ústavoch na výkon trestu odňatia slobody a ďalších zariadeniach, v ktorých sa obvinený gen. Mgr. Milan Lučanský počas výkonu väzby nachádzal,
- b) získava a vyhodnocuje informácie týkajúce sa Udalostí,
- c) v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní, Zborom väzenskej a justičnej stráže,

- d) získané informácie priebežne vyhodnocuje a poskytuje ich ministerke spravodlivosti,
- e) prijíma záverečnú hodnotiacu správu najmä o dodržaní zákonných požiadaviek na postup a plnenie si povinností príslušníkmi Zboru väzenskej a justičnej stráže ÚVV a ÚVTOS Prešov a ďalšími zainteresovanými osobami v súvislosti s možným predídením vzniku mimoriadnej udalosti v ÚVV a ÚVTOS Prešov z dňa 29. 12. 2020 spočívajúcej v úmrtí obvineného gen. Mgr. Milana Lučanského, ako aj udalostiam jej predchádzajúcim týkajúcim sa osoby obvineného gen. Mgr. Milana Lučanského.

ČLÁNOK III. Zloženie Komisie

1. Komisia pozostáva zo 17 členov.
2. Členmi Komisie sú zástupcovia nasledovných štátnych orgánov a orgánov súkromnoprávnej odbornej povahy, ako aj nasledovné osoby:
 - a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky - 3 členovia,
 - b) Prezident Slovenskej republiky - 1 člen,
 - c) Národná rada Slovenskej republiky – 6 členov,
 - d) Verejný ochranca práv – 1 člen,
 - e) Slovenská advokátska komora – 1 člen,
 - f) Odborový zväz Zboru väzenskej a justičnej stráže – 1 člen,
 - g) Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou – 1 člen,
 - h) 1 osoba, ktorá vzhľadom na svoje členstvo v konkrétnych tuzemských alebo medzinárodných organizáciách (napr. v Európskom výbore na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania a pod.), alebo vzhľadom na jej doterajší profesijný a súkromný život dáva záruku, že bude vykonávať svoje povinnosti člena Komisie vzhľadom na pôsobnosť Komisie riadne a s odbornou starostlivosťou,
 - i) 1 osoba pôsobiaca v mimovládnej organizácii alebo v rámci iného súkromnoprávneho subjektu pôsobiaceho vo verejnom záujme (napr. médiá),
 - j) 1 znalec z odboru súdne lekárstvo.
3. Národná rada Slovenskej republiky navrhuje svojich zástupcov podľa odseku 2 tohto článku tak, že 3 zástupcov navrhnú poslanecké kluby koaličných vládnucich politických strán spomedzi svojich poslancov, s výnimkou politickej strany Za ľudí (1 člen za každý poslanecký klub), a 3 zástupcov navrhnú poslanecké kluby a nezaradení poslanci opozičných politických strán spomedzi svojich poslancov (1 člen za každý poslanecký klub a 1 člen za nezaradených poslancov).
4. V prípade, ak niektorý z oprávnených orgánov podľa ods. 2 nenavrhne člena Komisie podľa tohto Štatútu, ktorý by ho zastupoval, ministerka spravodlivosti vymenuje

namiesto tohto člena Komisie člena navrhnutého mimovládnyimi organizáciami alebo inými súkromnoprávnymi subjektmi pôsobiacimi vo verejnom záujme (napr. médiá) na základe písomnej výzvy ministersky spravodlivosti.

ČLÁNOK IV. Členstvo v Komisii

1. Členstvo v Komisii je čestné.
2. Členov Komisie navrhujú oprávnené subjekty podľa písmen b) až g) čl. III ods. 2 na základe písomnej výzvy ministerky spravodlivosti.
3. Členov Komisie vymenúva a odvoláva ministerka spravodlivosti. Vymenovanie za člena Komisie sa zároveň považuje na účely tohto Štatútu za poverenie osoby podľa § 3 ods. 1 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov.
4. Členstvo v Komisii zaniká:
 - a) odvolaním člena Komisie na základe návrhu orgánu, ktorý zastupuje, doručeným ministerke spravodlivosti;
 - b) písomným vzdaním sa členstva v Komisii doručeným ministerke spravodlivosti;
 - c) ukončením činnosti Komisie;
 - d) na základe iných závažných dôvod rozhodnutím ministerky spravodlivosti o odvolaní,
 - e) u zástupcu Národnej rady Slovenskej republiky zánikom mandátu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky.
5. V prípade, ak členovi jeho členstvo v Komisii zaniklo podľa písmen a), b) d) a e) predchádzajúceho odseku tohto článku, orgán, ktorý tohto člena navrhol, navrhne nového člena Komisie; odseky 2 a 3 tohto článku sa uplatnia obdobne.

ČLÁNOK V. Činnosť Komisie

1. Komisia zaháji svoju činnosť dňom svojho prvého zasadnutia, ktoré zvolá ministerka spravodlivosti. Na prvom zasadnutí Komisie je povinný každý člen Komisie sa oboznámiť so Štatútom.
2. Obvyklým miestom rokovania Komisie je sídlo ministerstva spravodlivosti, ak sa Komisia neuznesie inak.
3. Komisia sa uznáva nadpolovičnou väčšinou všetkých jej členov.

4. Komisia je povinná zvoliť si spomedzi svojich členov predsedu a tajomníka. Predseda najmä zvoláva a riadi rokovania a činnosť Komisie. Tajomník plní úlohy spojené s odborným, organizačným a technickým zabezpečením činnosti Komisie, najmä vyhotovuje a členom zasiela záznamy z rokovaní a činnosti Komisie.
5. Komisia je oprávnená prijať Rokovací poriadok Komisie.
6. Komisia vykonáva pôsobnosť podľa tohto Štatútu najmä
 - a) výkonom kontrolnej činnosti na mieste,
 - b) spoluprácou s orgánmi verejnej moci a ďalšími osobami podľa tohto Štatútu,
 - c) dožiadaním orgánov verejnej moci a ďalších osôb podľa tohto Štatútu,
 - d) získavaním písomných, elektronických a iných informácií a podkladov potrebných ku svojej činnosti,
 - e) konzultáciami s konkrétnymi osobami, ktoré sú spôsobilé objasniť skutočný stav veci alebo poskytnúť odborné stanovisko k zisťovanému stavu veci.
7. Každý člen Komisie má právo na úplný a nepretržitý prístup ku všetkým informáciám a podkladom, ktoré Komisia svojou činnosťou získala alebo vyhotovila; ochrana utajovaných skutočností podľa ods. 9 tohto článku tým nemôže byť dotknutá. Každý člen Komisie má právo navrhnúť ďalší postup Komisie a prednášať ďalšie návrhy.
8. Každý člen Komisie je povinný zachovávať mlčanlivosť o informáciách a skutočnostiach, o ktorých sa ako člen Komisie v súvislosti s výkonom pôsobnosti Komisie dozvedel, a to aj po zániku členstva v Komisii. To nebráni členovi Komisie po prijatí záverečnej hodnotiacej správy Komisiou podľa tohto Štatútu primerane informovať verejnosť o svojom právnom názore na vec.
9. Pre oboznamovanie sa členov Komisie s utajovanými skutočnosťami platí osobitný právny predpis o utajovaných skutočnostiach.
10. Na činnosti Komisie sa môžu podieľať aj prizvaní externí odborníci na základe pozvania predsedu alebo ministerky spravodlivosti, ako aj zástupcovia Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania na základe pozvania ministerky spravodlivosti.
11. Na základe žiadosti blízkych osôb obvineného gen. Mgr. Milana Lučanského Komisia primerane informuje tieto osoby o svojej činnosti spôsobom, aby poskytnutím informácie nedošlo k zmareniu činnosti orgánov činných v trestnom konaní alebo k zmareniu účelu pôsobnosti Komisie; povinnosti členov Komisie podľa odsekov 8 a 9 tohto článku tým nie sú dotknuté.

ČLÁNOK VI.

Záznamy o činnosti Komisie a záverečná hodnotiacia správa Komisie

1. Z každého rokovania alebo dielčieho výkonu činnosti alebo výkonu kontroly na mieste sa vypracováva písomný záznam a vyhotovuje zvukový alebo audiovizuálny záznam.

Prílohou písomného záznamu je prezenčná listina. Písomný záznam vypracúva a zasiela členom Komisie a ministerke spravodlivosti tajomník. Vyhotovené zvukové alebo audiovizuálne záznamy spravuje ministerstvo spravodlivosti.

2. Komisia na základe náležitého objasnenia skutkového a právneho stavu veci podľa tohto Štatútu prijme záverečnú hodnotiacu správu, kde uvedie najmä svoje hodnotenie k dodržaniu práv obvineného gen. Mgr. Milana Lučanského a všetkých zákonných požiadaviek na postup a plnenie si povinností príslušníkmi Zboru väzenskej a justičnej stráže ÚVV a ÚVTOS Prešov a ďalších zainteresovaných osôb pri predchádzaní a pri bezprostrednom reagovaní na mimoriadnu udalosť z dňa 29. 12. 2020 spočívajúcu v úmrtí obvineného gen. Mgr. Milana Lučanského, ako aj na udalosti jej predchádzajúce týkajúce sa osoby obvineného gen. Mgr. Milana Lučanského. O zasadnutí Komisie, na ktorej sa má prijímať záverečná hodnotiacia správa, vyrozumie Komisia blízke osoby obvineného gen. Mgr. Milana Lučanského a umožní týmto sa zasadnutia zúčastniť.
3. Každý člen Komisie je oprávnený v prípade nesúhlasu so záverečnou hodnotiacou správou pripojiť k tejto nesúhlasné odôvodnené stanovisko; nesúhlasné odôvodnené stanovisko je neoddeliteľnou súčasťou záverečnej hodnotiacej správy Komisie.
4. Záverečnú hodnotiacu správu Komisia zašle bezprostredne po jej prijatí ministerke spravodlivosti a generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky. Ministerka spravodlivosti zabezpečí zverejnenie záverečnej hodnotiacej správy Komisie na webovom sídle ministerstva spravodlivosti a sociálnych sieťach ministerstva spravodlivosti, ak ich má zriadené. V prípade, ak záverečná hodnotiacia správa obsahuje utajované skutočnosti alebo iné skutočnosti, ktorých zverejnenie nepripúšťa všeobecne záväzný právny predpis, alebo zverejnením ktorých by mohlo dôjsť k zmareniu činnosti orgánov činných v trestnom konaní, ministerka spravodlivosti zabezpečí zverejnenie iba prípustných podstatných častí záverečnej hodnotiacej správy Komisie. Ministerka spravodlivosti zároveň primerane informuje o obsahu záverečnej hodnotiacej správy Komisie médiá.

ČLÁNOK VII.

Ukončenie činnosti Komisie

Komisia ukončí svoju činnosť prijatím záverečnej hodnotiacej správy podľa tohto Štatútu.

ČLÁNOK VIII.

Záverečné ustanovenia

1. Zmeny Štatútu Komisie musia byť vykonané formou písomného a očíslovaného dodatku.
2. Zmenu Štatútu Komisie vydáva ministerka spravodlivosti. Návrh zmeny Štatútu Komisie môže ministerke spravodlivosti navrhnúť aj Komisia.

3. Platnosť a účinnosť vykonaných zmien Štatútu nastane dňom ich vydania ministerkou spravodlivosti.

V Bratislave 4.1.2021

Mária Kolíková
Ministerka spravodlivosti
Slovenskej republiky